

MEMÒRIA D'UN CURS (1982 - 1983),
MEMÒRIA D'UN PERÍODE (1977 - 1984)
A L'ACADÈMIA DE
JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ DE CATALUNYA *

per

JOSEP-D. GUARDIA i CANELA
*Secretari de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació
de Catalunya*

El Curs Acadèmic 1982-83 s'inaugurà amb la sessió pública i solemne celebrada en aquest mateix Saló d'Actes del Col·legi d'Advocats de Barcelona, el dia 15 de desembre de 1982. El Secretari llegí l'estatutària Memòria titulada *L'Acadèmia i el Col·legi d'Advocats de Barcelona en els 150 anys de la reorganització d'aquest*, que vingué a constituir la primera commemoració oficial d'aquesta efemèrides, i a continuació l'Acadèmica electa Sra. Encarna Roca i Trias pronuncià el reglamentari discurs d'ingrés com Acadèmica de número, titolat *L'estructura de l'ordenament jurídic espanyol*, al que contestà, en nom de la Corporació, l'Acadèmic Sr. Fernández de Villavicencio i Arévalo.

Encara que no constituí formalment sessió acadèmica, ja que l'organització correspongué a la Generalitat de Catalunya, l'Acadèmia assistí corporativament a l'acte commemoratiu del centenari de la publicació de la Memòria de Duran i Bas en el que tingueren destacades intervencions els nostres President i Vice-president, senyors Casals i Pintó.

Les altres activitats pròpiament corporatives tingueren efecte al llarg de les sessions ordinàries celebrades els dies 19 de gener, 2 i 16 de febrer, 2 i 16 de març, 20 d'abril, 4 de maig, 9 i 30 de novembre, 21 de desembre, totes elles de 1983; i 11 i 25 de gener i 8 de febrer d'enguany.

Entre aquestes activitats mereixen destacar-se d'una manera especial:

— L'elaboració d'un Informe sobre el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, demanat pel Departament de Justícia de la Generalitat.

— L'elaboració d'un altre Informe adreçat al Departament de Justícia de la Generalitat sobre la reforma del Reglament Hipotecari introduïda pel D. 3.215/1982 de 12 de novembre, en la matèria que afecta al Dret Català. I fou una satisfacció constatar que el requeriment competencial basat en l'esmentat Informe, que tingué com a ponent al Sr. Puig Salellas, fou atès pel Govern que declarà inaplicables a Catalunya diversos preceptes de la modificació del Reglament Hipotecari.

---

* Llegida a la sessió extraordinària, pública i solemne, d'inauguració del Curs 1983-1984, celebrada al Saló d'Actes de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, el 22 de febrer de 1984.

— El seguiment de les vicissituds de la proposició de Llei sobre reforma de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, recentment informada ja pel Consell Consultiu de la Generalitat sota ponència del nostre company Acadèmic i President d'aquell Organisme, Sr. Francesc Fernández de Villavicencio, en Dictàmen del 14 d'aquest mateix mes.

— L'estudi de l'avantprojecte de la Llei concursal elaborat per la Comisión General de Codificación.

— El comentari de la Sentència del Tribunal Constitucional de 5 d'agost de 1983 sobre la Llei Orgànica d'Harmonització del Procés Autonòmic.

— L'estudi dels avantprojecte i projecte de reforma de les lleis processals i orgàniques i la seva incidència en el Dret Català, com per exemple la pretesa supressió del Tribunal Arbitral de Censos.

* * *

Durant el present Curs, l'Acadèmia ha sofert la pèrdua d'un dels seus més rellevants membres: el Dr. Jaume M. Mans i Puigarnau. El seu company universitari Dr. Ramon Badenes Gasset, llegí l'estatutària Necrologia, pendent de publicació a la *Revista Jurídica de Catalunya*, en la que, de manera brillant i sentida, reflectí la gran personalitat i extensa obra científica del Dr. Mans. El President hi afegí en nom de la Corporació unes emotives paraules. La corresponent vacant ha estat ja declarada.

Hi hagué també una nova incorporació d'Acadèmic electe. En sessió de 2 de febrer de 1983 i per a cobrir la vacant del mai oblidat Octavi Saltor i Soler, fou elegit el Sr. Josep-Enric Rebés i Solé, que immediatament prengué possessió del càrrec; prepara activament el discurs d'ingrés i s'ha incorporat ja a diferents treballs de l'Acadèmia.

Per la seva especial significació hem de donar compte en la Memòria d'enguany d'un fet que pròpiament transcendeix el marc de l'Acadèmia: el dia 22 de novembre de 1983, el nostre President llegí el seu discurs d'ingrés a la Real Academia de Legislación y Jurisprudencia de Madrid, amb el títol *Metodología de la aplicación del Derecho*. El contestà el Secretari d'aquella Corporació i Acadèmic corresponent de la nostra, senyor Joan Vallet i de Goytisolo. Hi assistí una representació de la nostra entitat i com a membre d'ella puc testimoniar que el solemne acte integrà un merescut èxit personal del Sr. Casals i un sincer homenatge a la ciència i cultura jurídica catalana.

També cal donar compte en aquest capítol de que el dia 1 de febrer de 1983, l'Acadèmic Sr. Josep M. Puig i Salellas llegí el discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres de Barcelona amb el títol *L'àmbit representatiu de l'òrgan d'administració de les societats anònimes*, i va correspondre la contestació al també membre de la nostra corporació Sr. Antonio Polo Díez.

* * *

Entre les distincions i nomenaments personals, cal destacar la concessió de la Creu de Sant Jordi de la Generalitat als senyors Gispert, Puig Salellas i Vilaseca. El Sr. Noguera ha rebut la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona.

La senyora Encarna Roca ha estat nomenada membre de la Comissió Jurídica

Assessora, amb la qual cosa són ja tretze els Acadèmics integrants d'aquell Alt Organisme.

El Sr. Vilaseca fou nomenat, per decisió unànim del Col·legi i de l'Acadèmia, Director de la *Revista Jurídica de Catalunya* i també fou elegit President del *Grup de Juristes «Roda Ventura»* i s'incorporà al claustre professoral de la càtedra de Dret Administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona. El mateix Sr. Vilaseca, juntament amb el Sr. Guàrdia, intervingueren com experts en la redacció del projecte de Reglament de la Llei catalana de Col·legis Professionals.

L'Acadèmia homenatjà també els companys Pérez-Vitoria i Gómez de Membrillera en ocasió de la seva jubilació professional a la Càtedra i a la Magistratura.

I ha vist amb gran satisfacció l'elecció del nostre company Joan M. Xiol Gasset com a membre del Consejo General de la Abogacía Española, reconeixement públic d'una exemplar vida professional fermament arrelada als Col·legis d'Advocats, tant de Barcelona com de Granollers.

* * *

L'Acadèmia participà oficialment, representada pel Sr. Faus, a l'acte celebrat el dia 26 de març de 1983 a Lloret de Mar, en commemoració del Centenari del naixement de Ramon Coll i Rodés.

El dia 10 de juny se celebrà a Tortosa un acte que, amb una especial significació per als advocats, afecta també a tots els professionals del Dret: la constitució, conforme a la Llei catalana de Col·legis professionals, del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya. Pel que fa a Acadèmics, hi assistiren el Sr. Xiol, com a Degà de Granollers, aquest Secretari com a Diputat de Barcelona, i els Srs. Casals i Pintó com a ex Degans de Barcelona i ex Presidents de l'antic Secretariat. No hi pogué assistir el Sr. Gispert, que fou objecte d'un record especial, com a ex Degà i ex President, i com a titular del Departament de Justícia de la Generalitat quan la Llei fou aprovada.

I mitjançant l'Institut de Dret Comparat — constituït juntament amb el Col·legi d'Advocats de Barcelona — tingué també una participació rellevant a les *XIII Jornades Franco-Espanyoles de Dret Comparat*, celebrades a Toulouse els dies 5-8 de maig de 1983, amb intervenció dels Acadèmics Srs. Casals, Roca Trias, Rebés i Guàrdia.

Sense intervenció institucional de l'Acadèmia, però amb el gran pes específic de la participació majoritària dels seus membres, se celebraren a Montserrat, els dies 15 a 18 de juny de 1983, les *Jornades sobre l'Administració de Justícia a Catalunya*, organitzades pel Consell General del Poder Judicial i el Departament de Justícia de la Generalitat. Foren ponents els acadèmics Sr. Capell Bergadà: *El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya: organització i competències*; el Sr. Puig Salellas, *La doble oficialitat lingüística i la seva incidència a l'àmbit judicial*; la senyora Roca Trias, *Les competències legislatives en matèria civil de la Generalitat de Catalunya i la seva influència en la competència del futur Tribunal Superior*; el Sr. Vilaseca Marçet, *Competències de Catalunya en matèria d'Administració de Justícia*, i el Sr. Soto Nieto, *Especialidades legislativas, sustantivas y procesales en Cataluña. Alcance de las reglas 6.ª y 8.ª del artículo 149.1 de la Constitución*.

Recentment s'ha publicat el volum que conté tota la interessant documentació produïda durant les Jornades.

* * *

Pel que fa a les publicacions, durant el present Curs ha vist la llum l'obra de Roca Sastre *Estudios de Derecho Civil de Cataluña*, acuradament preparada pel Sr. Ramon Faus i Esteve, que també ha iniciat la preparació de la publicació dels dos volums de *Dictamen* de Roca Sastre, dels que esperem poder gaudir ben aviat.

I s'ha publicat l'obra *Estudios jurídicos varios*, de la que és autor el nostre company i President de l'Audiència de Girona, Sr. Soto Nieto.

La *Revista Jurídica de Catalunya*, òrgan comú d'expressió científica del Col·legi i l'Acadèmia, ha seguit recollint nombroses publicacions d'Acadèmics.

* * *

El capítol de conferències de membres de l'Acadèmia ocupa sempre una extensa part de les ressenyes anuals, i sempre hi ha el temor d'un oblit injustificat. Destaquem, amb tot, la participació en diferents colloquis sobre normalització lingüística dels Srs. Vilaseca i Puig Salellas, aquest últim amb una conferència sobre *Marc general de l'ús de les llengües a l'Administració*.

En el curset sobre Fundacions Privades Catalanes, organitzat pel Col·legi d'Advocats, l'Escola d'Administració Pública i la Direcció General d'Associacions i Fundacions, intervingueren el Sr. Vilaseca, *La fundació com a persona jurídica*; la Sra. Roca, *Constitució de la fundació: la carta fundacional, el contingut mínim dels Estatuts, l'adaptació a la Llei catalana de les fundacions existents*, i el Sr. Guàrdia, *El control i la responsabilitat del Patronat*.

En el Congrés organitzat per l'Associació de Dirigents de Fundacions Catalanes que presideix el nostre company Sr. Raimon Noguera, el Sr. Vilaseca disertà sobre *Situació legal, fiscal i administrativa de les fundacions de Catalunya*.

En el tradicional Curs especial de Dret matrimonial que organitza l'Escola de Pràctica Jurídica «Frederic Roda Ventura» amb la col·laboració del Tribunal Eclesiàstic de Barcelona, el Sr. Gómez Membrillera parlà sobre *Efectos civiles de la separación, el divorcio y la nulidad de matrimonio* (26 de maig); el Sr. Pintó, sobre *Investigación e impugnación de la paternidad* (15 de març); el Sr. Guàrdia, sobre *Los regímenes matrimoniales en Catalunya* (5 d'abril), i *La contratación entre cónyuges* (7 d'abril), i el Sr. Puig Ferriol, sobre *Cuestiones de derecho sucesorio en relación a las situaciones de separación, nulidad i disolución (sucesión intestada)* (12 d'abril).

* * *

Hem deixat per al final la ressenya d'un acte, a l'ensens modest i important, que palesa la continuïtat i renovació de la vida de l'Acadèmia. En efecte, complint el mandat estatutari, en sessió del dia 11 de gener d'enguany, es procedí a la renovació de càrrecs de la Junta de Govern de la Corporació.

Cessaven, per haver transcorregut el màxim termini reglamentari de permanència en el càrrec, el Secretari que us parla, el Censor Sr. Figa i el President Sr. Casals. En l'oportuna votació secreta resultaren elegits per unanimitat, només amb el seu propi vot en blanc, el Sr. Puig Salellas com a Secretari, el Sr. Gómez Membrillera com a Censor, i el Sr. Pintó com a President.

Es tancà així un període que s'havia obert el 20 de desembre de 1977 amb la presa de possessió d'una nova Junta de Govern de l'Acadèmia integrada pels membres que avui cessem i pels Srs. Vilaseca, Badenes i Puig Ferriol que encara continuen en el càrrec.

Per això deia en el títol, que la Memòria d'aquest any és la Memòria d'un curs, el 82-83, però també la d'un període, el 77-84. Estigueu però tranquils: no abusaré de la vostra paciència donant compte de tot el que hem fet durant aquests sis anys. D'una part ha estat incorporat a les successives memòries que he llegit en sessions idèntiques a la d'avui i que han estat publicades a la «Revista Jurídica de Catalunya»: *Renovació i continuïtat - XXV aniversari de la reorganització de l'Acadèmia - Sentiments i treballs - Moments importants, constants acadèmiques - L'Acadèmia i el Col·legi d'Advocats de Barcelona en els 150 anys de la reorganització d'aquest* i la present *Memòria d'un Curs, Memòria d'un període* en són els títols.

Però és que, d'altra part, la comparació d'unes memòries amb altres, palesa la seva substancial similitud i així podem afirmar que la Memòria d'aqueix Curs 82-83 és també la Memòria d'un període.

Ha estat un període important.

Prenguérem possessió tan sols dos mesos després de que el Reial Decret-Llei de 29 de setembre de 1977 hagués restablert provisionalment la Generalitat de Catalunya. Cessem poc abans de dos mesos de la fi de l'únic període de govern estatutari de Catalunya en els temps moderns, que s'ha vist complimentat sense cap mena de trasbalsos.

Lleialment entenem que durant ell, l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya ha estat fidel als tres punts de referència de la seva existència i de la seva activitat. Ha estat Acadèmia, que vol dir lloc on tenen la seu natural les discussions de la més profunda serietat científica. Ha estat de Jurisprudència i Legislació, perquè els criteris jurídics, i només els jurídics, han presidit sempre la seva actuació. I finalment ha estat de Catalunya, perquè el servei als òrgans institucionals i el poble catalans ha constituït, en definitiva, la seva darrera raó d'ésser tant en el passat remot com en el pròxim, tant en el període considerat com el futur que s'obre ple de tota esperança.

Moltes gràcies.